

בש"פ 6249/20 - פלונית נגד פלוני

**בבית המשפט העליון
בש"פ 6249/20**

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובעת בתיק 8/1177165 (בית פלונית
הדין הרבני אזרוי נתניה):

נגד

הנתבע בתיק 8/1177165 (בית פלוני
הדין הרבני אזרוי נתניה):

הודעה על הטלת קנס

בשם התובעת בתיק 8/1177165

עו"ד משה קיילוב (בית הדין הרבני אזרוי נתניה):

בשם הנתבעת בתיק 8/1177165

עו"ד דן לימור (בית הדין הרבני אזרוי נתניה):

בשם היועץ המשפטי לשיפוט

עו"ד ד"ר רפי רכס הרבני:

החלטה

1. בית הדין הרבני האזרוי נתניה (להלן: בית הדין) החליט ביום 5.9.2020 להטיל על הנתבע בהליך שבכורתת וכן על בא-כוחה של התובעת, הוצאות בסך 2,000 ש"ח לאוצר המדינה בשל התנהוגותם במהלך הדיון שהתקיים ביום

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקין דין - verdicts.co.il

25.6.2020 (להלן: ההחלטה המקורית). בהחלטה המקורית צוין כי הוצאות שນפקו הן "הוצאות משפט" שהוטלו בהתאם לתקנה קיט(1) לתקנות הדיון בבתי הדין הרבניים בישראל, התשנ"ג (להלן: תקנות הדיון) והן נפקו לאחר שבית הדיון התרה בנטבע ובבא-כוח התובעת לחודל מהתנהגותם. עוד נפק כו הנקבע יחויב בתשלום נוספת לאוצר המדינה, בסך 5,000 ש"ח, בשל יחס בוטה שהפגין כלפי בית הדיון וזאת בהתאם לחוק בתי דין דתיים (מניעת הפרעה), התשכ"ה-1965 ולחוק בתי דין דתיים (כפיות צוות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן בהתאם: חוק מניעת הפרעה וחוק כפיות צוות).

2. בהחלטתי מיום 10.9.2020 הוריתי לצדים להילר, כמו גם לעוז המשפט לשיפוט הרבני (להלן: היועץ), להגיש את התיחשותם לעניין התשלומים בסך 2,000 ש"ח בהם חובו הנבע ובא-כוח התובעת. בכלל זה התבקשו הצדדים להתייחס לשאלת האם התשלומים האמורים מהווים "הוצאות משפט" כמשמעותם בתקנות הדיון.

3. יעיר כי ביום 23.9.2020 בית הדיון העביר לעוני החלטה מתוקנת, שבה צוין כי בהחלטה המקורית נפלה טעות שכן הכנס שהוטל על הנבע בסך 5,000 ש"ח לא הוטל מכוח תקנות כפיות צוות אלא אף ורק מכוח חוק מניעת הפרעה.

4. בתגובה הנבע מיום 22.9.2020, נטען כי התשלום בסך 2,000 ש"ח שבו חוב הנבע הוטל שלא כדין, שכן מבחינה מהותית אין לראות בחוב זה הוצאות משפט אלא קנס. מסקנה זו נלמדת לשיטתו מהנימוקים ההלכתיים שהובאו בההחלטה המקורית, מהם עולה כי החוב נועד להביא את בעל הדיון לצית להחלטות עתידיות ולא להוות עונשה על אירוע עבר. הנבע הדגיש כי הוא הביע את התנצלותו הינה על ההתנהגות שיוcosa לו במהלך הדיון והוא עומד על התנצלותם גם בעת זו. עוד טוען הנבע כי התנהגותם נבעה בשל הסערה הרגשית שבה מצויה בשעת הדיון ועל רקע כל אלו הוא סבור כי יש להורות על ביטול הוצאות והכנס שהטיל עליו בית הדיון.

5. בא כוח התובעת אף הוא צוין כי התשלום שבו הוא חובי מהווה קנס ולא הוצאות משפט כמשמעותם בתקנות הדיון ועוד הוא הוסיף כי בפרוטוקול הדיון אין כל איזור לכך שבית הדיון החליט לחובו בהוצאות, על כן הוא גילה בהחלטה שנשלחה אליו מספר ימים לאחר הדיון. בנסיבות אלו, ביקש בא-כוח התובעת כי התשלום שהוטל עליו יבוטל.

6. הייעץ בתגובהו צוין כי התשלום שהוטל על הנבע ועל בא-כוח התובעת נפקד כדין. לשיטתו, מדובר בהוצאות משפט כמשמעותם בתקנות הדיון, שכן לפי לשונה של תקנה קיט(1) לתקנות הדיון, הוצאות משפט כוללות "אגרות, הוצאות עדים, תרגום, שכר טרחתו של המושה וכל הוצאה אחרת לבית הדיון". עוד ציין הייעץ, כי תקנה קיט(1) מאפשרת לבית הדיון לפ██ק הוצאות משפט בגין הארצת דין שלא לצורך, וזאת בדומה לסמכות הנთונה לבתי המשפט האזרחיים מכוח תקנה 514 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984. לגישת הייעץ, התנהלות הנבע במהלך הדיון הביאה להתראות הדיון ולבחוץ משאבי בית הדיון והצדקה את חובו כאמור. אשר לתשלום שבו חובי בא-כוח התובעת, סבור הייעץ כי מדובר ב"הוצאות מעין עונשיות" שהוטלו עליו בשל הפרעתו במהלך התקין של הדיון על אף התראות בית הדיון. הייעץ סבור כי התשלום שהוטל על הנבע ועל בא-כוח התובעת בסך 2,000 ש"ח הוא סכום סביר בנסיבות העניין, ומילא אין מקום שבית משפט זה יתערב בהן שכן הוצאות הנפקות מכוח תקנה קיט(1) לתקנות הדיון אין מחיבות בהודעה לנשיאות בית המשפט העליון. אשר לכך לכנס שהות על הנבע, בסך 5,000 ש"ח, ציין הייעץ כי הכנס מצדך וסביר בהתחשב בהתנהגו של הנבע במהלך הדיון ומשכך אין מקום שבית משפט זה יתערב בו.

7. בהתאם להחלטתי מיום 1.10.2020, הגיעו הצדדים מעדכנת באשר להחלטת בית הדיון בבקשת נוספת שהוגש הנבע לביטול החובים שהושו עליו ועל בא כוח התובעת(להלן: הבקשה הנוספת). הייעץ בתגובהו, התייחס

להחלטת בית הדין מיום 14.10.2020 שבה דחה בית הדין את הבקשה הנוספת, בין היתר, בכך כי "התנהגוו של הנתבע בתביעה שבפנינו הדגישה את הסאה גם בעת הדיון וגם בלשון הבלתי ראויה בבקשת הרבות שהוגשו על ידו לבית הדין". עם זאת, צוין כי בית הדין מצא להפחית מההוצאות שהוטלו על בא-כוח התביעה ל-500 ש"ח בכפוף לכך שהתראת בית הדין תעמוד בעינה ואם ישוב בא-כח התביעה להפריע לניהול התקין של הדיון ייחיבו בהוצאות משפט ללא התראה נוספת. הנתבע, בהודעת העדכו מטעמו, מפנה לנימוקים שבתגובהו מיום 22.9.2020 ומוסיף כי בעקבות הלילים המשפטיים בעניינו הוא נקלע למציאות כלכלית קשה וכי בנסיבות אלו, במיוחד בעת לנוכח משבר הקורונה והפגיעה ביכולת העבודה שלו, הוא סבור כי יש להיעתר לבקשתו לביטול החיבורים, ולמצער להורות על הפחתתם.

דיון וכרכעה

8. לאחר שעניינתי בהחלטות של בית הדין, בפרוטוקול הדיון ובתגובה, מצאתי לנכון לעשות שימוש בסמכותי מכוח סעיף 2(ב) למניעת הפרעה ולהורות על ביטול החיוב שהוטל על בא-כח התביעה. עיון בהחלטה המקורית ובהחלטה בית הדין מיום 14.10.2020 כמו גם בתגובה היועץ, מעלה כי חיוב זה הוטל על בא כוח התביעה בנימוק כי זה הפריע למלאך התקין של הדיון. משכך, יש לראות בתשלום שבו חייב בא כוח התביעה ממשום "כנס" שהוטל מכוח חוק מניעת הפרעה, ולא הוצאות משפט כמשמעותה בתקנות הדיון (ראו והשוו: בש"פ 13/5133 סיני נ' סופר פוש (מערכות שיוק) בע"מ (24.7.2013)).

אכן, חוק מניעת הפרעה מאפשר לבית הדין להטיל על אדם קנס בשל הפרעה למלאך דיון בבית הדין. קנס שכזה נתון לביקורת שיפוטית של נשיא או נשיאת בית המשפט העליון (סעיף 2(ב) לחוק מניעת הפרעה). כפי שנפרש לא אחת, תנאי להטלת קנס על הפרעה כאמור הוא מתן התראה מפורשת לצד המפריע בנוגע לאפשרות הטלת סנקציה, והתראה זו עליה למצוא ביטוי מפורש בפרוטוקול. יתרה מכך, על בית הדין לציין בפרוטוקול, בצוורה מפורטת ומדויקת ככל הניתן, את מהותה של ההפרעה אשר נעשתה בפניו (ראו מני רבים: בש"פ 98/2022 רידר נ' הרב אוחזון (29.3.1998); בש"פ 4263/16 פלוני נ' פלונית (30.5.2016); בש"פ 06/10071 פלוני נ' פלוני, פסקאות 4-5; בש"פ 18/8517 פלונית נ' פלוני, פסקה 4 (7.12.2006)).

عيון בפרוטוקול הדיון מעלה כי בית הדין ציין אכן אמnum כי "מי שידבר שלא ברשות, בין מעורכי הדיון ובין מחצדיים, ביה"ד לא התראה נוספת יוציא הוצאות משפט אישיות בסכום של 2,000 ש"ח" (שורות 139-138 לפרטוקול). אלא שהתראה זו ניתנה בתגובה לדבריו של הנתבע, ומشكך לא מצאתי כי יש בה משום התראה מפורשת כלפי בא-כח התביעה בשל התנהגות פסולה מצדך. היועץ הפנה בתגובהו להמשך פרוטוקול הדיון (שורות 382-383) שם צוין כי "ב"כ האשה מדבר; ביה"ד ("לב"כ האשה): אתה גם רוצה הוצאות?". גם אמרה זו אינה עולה כדיתרתה מפורשתה היא אינה מבטאת במידת הפירוט הנדרשת את מהות הפרעה שבגינה סבר בית הדין כי ראוי להטיל על בא-כח התביעה קנס בגין 2,000 ש"ח. בנסיבות אלו, אף שבהחלטה מיום 14.10.2020 הפחית בית הדין את הקנס שהטיל על בא כוח התביעה ל-500 ש"ח, מצאתי לנכולהורות על ביטולו.

9. אשר לחובים שהוטלו על הנתבע. אין בידי לקבל את טענת היועץ ולפיה התשלום בסך 2,000 ש"ח שבו חייב הנתבע הוות עליו בגין הארכת הדיון שלא לצורך ומスク מהוות "הוצאות משפט" כהגדרתן בתקנות הדיון. נימוק שכזה לא הופיע בהחלטה המקורית של בית הדין ואף לא בההחלטה בית הדין מיום 14.10.2020. מהחלטות אלו עולה, במפורש, כי התשלומים שבהם חייב הנתבע - הן התשלום בסך 2,000 ש"ח, הן התשלום בסך 5,000 ש"ח - נפסקו בשל הפרעתו למלאך הדיון ועל כן גם בהם יש לראות ממשום "כנס" שהוטל בהתאם לסמכוו של בית הדין לפי חוק

מניעת הפרעה. עם זאת, לא מצאתי לנכון להתערב בקנסות שהוטלו על הנאשם. עיון בהחלטות בית הדין אכן מעלה כי הקנסות הוטלו על הנאשם לאחר שהוא שב והפריע לבית הדין תוך שהתבטא באופן בויטה וUMB. הדברים מצויים בPROTOCOL הדין שבו צוין כי בית הדין הקפיד להזהיר את הנאשם שהוא צפוי לעונש של קנס כל שיסיף לנוהג בדרך שבה נוהג. התנצלות הנאשם בגין התנהגותו נשקלה על ידי בית הדין בהחלטה מיום 14.10.2020 בבקשתה הנוספת ואולם בית הדין לא נמצא לשנות מהחלטתו מהטעם שגם הבקשה הנוספת נוסחה בלשון שאינה ראויה. בנסיבות אלו לא מצאתי לנכון להתערב בקנסות שהוטלו על הנאשם ועל יוסיפו לעמוד בעינם.

10. סיכומו של דבר – הקנס שהוטל על בא כוח התובעת יבוטל ואילו הקנסות שהוטלו על הנאשם יעדמו בעינם.

ניתנה היום, ט' בחשוון תשפ"א (27.10.2020).

ה נ ש י א ה